

Hyvinvointialueet yhdenvertaisten palveluiden tuottajina – miten yhdistykset voivat tuoda sairastavan äänen päättäjien kuuluviin

Työpaja la 16.3.2024

Amiina Abdalla

Anu Uhtio



Järjestöpäivät
2024



Ohjelmassa

- Mistä puhumme, kun puhumme yhdenvertaisuudesta hyvinvointialuenäkökulmasta?
- Mitä hyvinvointialueilla on tapahtunut ensimmäisen vuoden aikana?
- Ideoita seuraaviksi askeliksi
- Yhdessä toisiltamme oppimista!

Tutustuminen

[Etelä-Karjala](#)

[Etelä-Pohjanmaa](#)

[Etelä-Savo](#)

[Helsinki](#)

[Itä-Uusimaa](#)

[Kainuu](#)

[Kanta-Häme](#)

[Keski-Pohjanmaa](#)

[Keski-Suomi](#)

[Keski-Uusimaa](#)

[Kymenlaakso](#)

[Lappi](#)

[Länsi-Uusimaa](#)

[Pirkanmaa](#)

[Pohjanmaa](#)

[Pohjois-Karjala](#)

[Pohjois-Pohjanmaa](#)

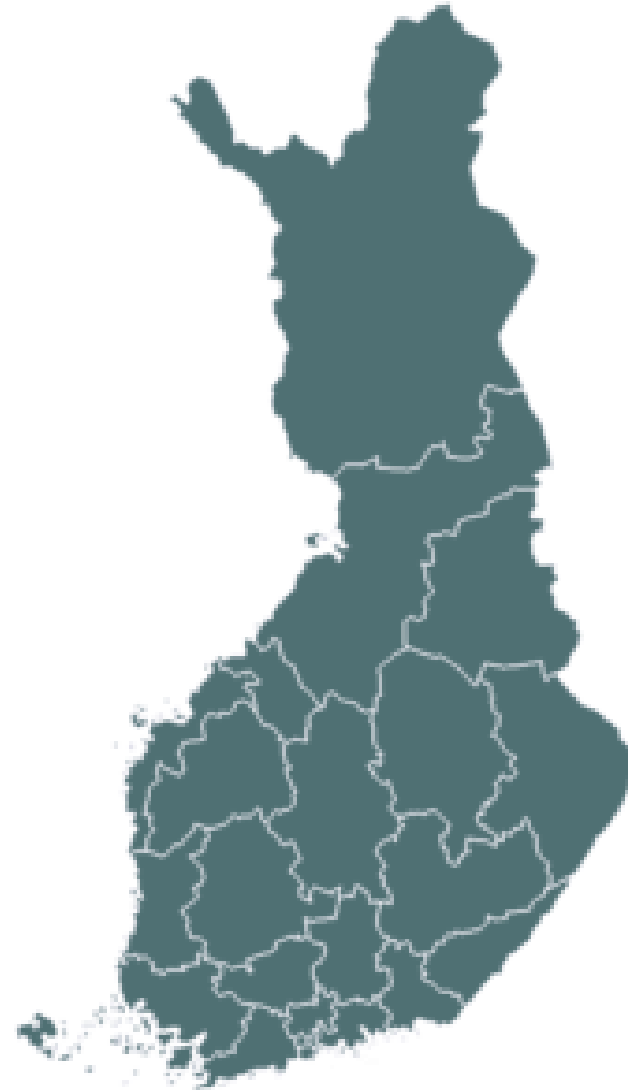
[Pohjois-Savo](#)

[Päijät-Häme](#)

[Satakunta](#)

[Vantaa ja Kerava](#)

[Varsinais-Suomi](#)



Osallistujat



Reumaföreningen Verna rf
Keski-Karjalan Reuma ja Tules ry
Riihimäen seudun reuma-tules ry
Kuusamon Reuma ja Tulesyhdistys ry
Vihdin Reumayhdistys ry
Virtain Reumayhdistys ry
Suomen Reumanuoret
Keski-Pohjanmaan Reumayhdistys ry
Kuopion Reumayhdistys ry
Vuolijoen reumayhdistys ry

Lahden Reumayhdistys ry
Forssan seudun Reuma-Tules ry
Loimaan Seudun Reumayhdistys ry
Eesti Reumaliit
Espoon Reumayhdistys ry
Helsingin Reumayhdistys ry
Suomen Sklerodermayhdistys ry
Kajaanin Reumayhdistys ry
Lupus Suomi ry

Miksi puhumme yhdenvertaisuudesta?



Reumaliiton hallituksen asettama yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmä 2021-23 valmisti ja toteutti uusia selvityksiä asiaan liittyen: ehdotettiin kysymyksiä aiheesta Reumaliiton jäsenkyselyyn ja yhdistysten soittokierrokseen 2022 ja toteutettiin erillinen yhdenvertaisuuskysely vuonna 2021.

Työryhmä ehdotti Reumaliiton vuositeemaksi yhdenvertaisuutta.

Jäsenkyselyssä 2022 yhdenvertaisuus nousi esiin erityisesti nuorimpien vastaajien vastauksissa.

Yhdenvertaisuus on yksi liiton neljästä arvosta.

Mitä on hyvinvointialueiden järjestöyhteistyö?

- Järjestötoiminta lakisääteisten sote-palveluiden yhteydessä
 - **Sote-palveluiden kehittäminen**
Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmassa
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
 - **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä** yhteistyö hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen kesken

Hyvinvointialueen lakivelvollisuudet

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Osallisuus

Hyvinvointialueen organisaatio

- Resurssit: rakenteet ja työntekijät, jotka vastaavat yhteistyön toteuttamisesta
- Yhteistyöhalukkuus: järjestökentän tuntemus

Hyvinvointialueen strategiat

- Hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia
- Hyvinvointisuunnitelma + monet muut strategiset suunnitelmat



Järjestöyhteistyö!

Sote-muutostuki

Järjestöjen sote-muutostukikokonaisuutta koordinoi ja hallinnoi **vuonna 2024 Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry** ja sitä toteutetaan yhdessä alueellisten vastuutahojen kanssa, jotka ovat Pohjois-Savon Sosiaaliturvayhdistys ry, Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry, HyTe ry, Satakunnan yhteisöt ry, Kymen-Karjalan sosiaali- ja terveysturva ry ja Artteli kumppanuusyhdistys ry.

<https://www.pssotu.fi/jarjestojen-sote-muutostuki/>

Järjestöasiantuntijat maakunnissa ja hyvinvointialueilla

Järjestöjen sote- muutosten maakunnallisesta muutostukityöstä vastaavat alueelliset järjestöasiantuntijat, joiden tehtävänä on muun muassa tukea järjestöjen osallistumista soteuudistuksen valmisteluun.



Milla Ekman
Uusimaa, Keski-Uusimaa, Länsi-Uusimaa, Etelä-Uusimaa
osa Vantaan ja Keravan
050 3725 162
milla.ekman@hyte.fi



Oskari Timonen
Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala
050 330 0206
oskari.timonen@pssotu.fi



Aura Tarjanne
Helsinki, Keski-Uusimaa, Länsi-Uusimaa,
Itä-Uusimaa sekä Vantaa ja Kerava
050 501 8558
aura.tarjanne@hyte.fi



Niina Lalo
Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Pohjanmaa
045 277 4907
niina.lalo@artteli.fi



Helmi Haala
Kymenlaakso, Etelä-Häme ja Etelä-Karjala
050 507 3610
helmi.haala@tyksaote.fi



Siru Aho-Liiskala
Vantaan-Suomi, Oulussa ja Pohjanmaa
044 600 0107
siru.aho-liiskala@yhnekeskus.fi



Johanna Saalivaara
Lappi, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa
010 530 3763
johanna.saalivaara@lapinsovi.fi



Järjestöpäivät
2024

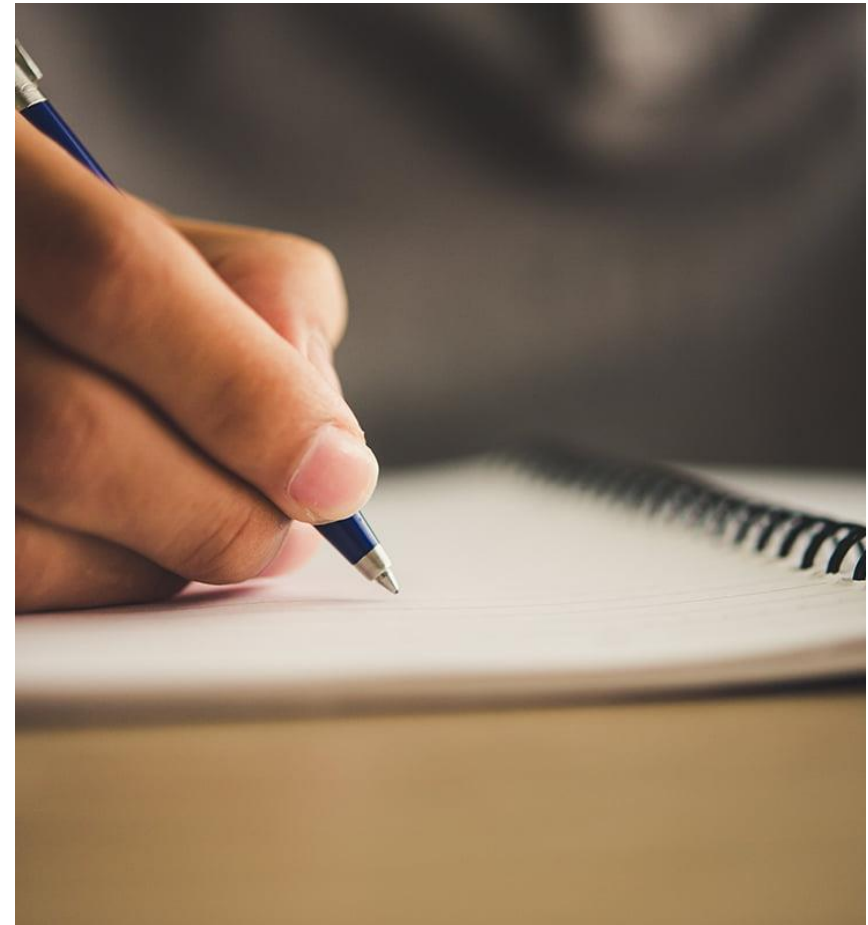
Tukimateriaaleja järjestöille

<https://www.soste.fi/materiaaleja-jarjestojen-sote-muutostuesta/>

- vinkkilistoja
- [SOSTEn valtuustoaloitepohja aluevaltuutetuille järjestöjen toimintaedellytysten varmistamiseksi hyvinvointialueella](#)
- [SOSTEn valtuustoaloitepohja kunnanvaltuutetuille järjestöjen toimintaedellytysten turvaamiseksi sote-uudistuksessa](#)
- finns även på svenska



Järjestöpäivät
2024





Yhdistysten vaikuttamisen keinoja hyvinvointialueella ja kunnissa

Yhdistysten vaikuttamistapoja- ja alustoja on useita, esimerkiksi

- Yhdistykset voivat kysyä mielipidettä jäsenistöltään, luoda kokouksissaan kantansa, olla yhteydessä eri tahoihin, ottaa osaa ajankohtaiseen keskusteluun ja vaikuttamiseen liiton, päättäjien, asiantuntijoiden tai eri tavoin median kautta. **Vaikuttamisvoima piilee yhteistyössä ja monikanavaisuudessa** (mm. some, nettisivut, lehdet jne).
- Hyvinvointialueilla ja kunnissa **nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto**, joihin yhdistykset voivat pyrkiä saamaan edustajia. Joillain hyvinvointialueilla toimii esimerkiksi **lapsi- ja lapsiperheneuvosto**.
- **Kuntalaisaloitteella** yhdistys voi nostaa esiin ongelman ja vaatia muutosta. Yhdistys voi esimerkiksi pyytää valtuutettua tekemään **valtuustoaloitteen**. Hyvinvointialueen asukkailla on **äänioikeus** aluevaaleissa (ei Helsinki) ja äänestys-oikeus hyvinvointialueen **kansanäänestyksessä** (yhdistys voi halutessaan lähteä edistämään äänestystä) sekä **aloiteoikeus** hyvinvointialueen toimintaa koskevissa asioissa. Vaaleissa **ehdolle lähteminen** on myös oleellinen keino.

Pitkäaikaissairauksien kustannukset 2023 -yhteistutkimus



- Allergia-, iho- ja astmaliiton, IBD ja muut suolistosairaudet ry:n, Psoriasisliiton ja Reumaliiton yhteistutkimus vuodelta 2023
- Lisätietoja
<https://reumaliitto.fi/ajankohtaista/halyttava-tulos-jarjestokyselyssa-pitkaaikaissairaiden-taloudellinen-tilanne-heikentynyt/>


**Järjestökysely:
Pitkäaikaissairaiden
taloudellinen tilanne on
heikentynyt rajusti.**

47 %
pitkäaikaissairaista pitää
sairauksien kustannuksia
merkittävänä rasitteena.

Tutkimuksen keskeisiä tuloksia: sote-asiakasmaksukatto 762 €



Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen vuoksi (n = 1 692):

- 38 % siirtänyt menemistä sosiaali- ja terveydenhuoltoon
- 38 % jättänyt ostamatta muita välttämättömiä hankintoja
- 33 % saanut rahaa esimerkiksi perheenjäseneltä tai ystävältä

Onko kohdallasi kohtuullistettu tai jätetty perimättä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuja (n = 4 775):

- 74 % ei ole ollut tarvetta
- 23 % ei, sillä en ole tiennyt mahdollisuudesta
- 2 % olen hakenut, mutta päätös oli kielteinen
- 1 % olen hakenut ja saanut (n = 37)

24 %:lla menee vuodessa vähintään 400 euroa muihin kuin asiamaksukattoja kerryttäviin terveydenhuollon menoihin (n = 4 881)

Tutkimuksen keskeisiä tuloksia: matkakatto 300 €



Oletko hakenut matkakorvauksia Kelalta (n = 4 990)

- 78 % ei ole hakenut matkakorvauksia
- 18 % on hakenut (n = 896)

Sairaanhoidon ja kuntoutuksen matkakustannusten vuoksi (n = 1 097)

- 36 % jättänyt hankkimatta muita välttämättömiä asioita
- 33 % saanut rahaa perheenjäseneltä tai ystävältä
- 27 % siirtänyt hoitoon tai kuntoutukseen menemistä
- 18 % jättänyt menemästä hoitoon tai kuntoutukseen (n = 200)

Verryyttely
-tauko



Verryytellään yhdessä

Pienetkin tauot
vetreyttävät niin kehoa
kuin mieltä!

Eduskunnan Tules-ryhmän kansanedustajat 2023–2027

Oskari Valtola (kok.), Tules-ryhmän puheenjohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialueen hallituksen ja Mikkelin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Inka Hopsu (vihr.), Tules-ryhmän varapuheenjohtaja, Espoon kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Paula Risikko (kok.), Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen valtuuston puheenjohtaja, Seinäjoen kaupunginvaltuuston jäsen ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Mia Laiho (kok.), Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallituksen puheenjohtaja, Espoon kaupunginvaltuutettu ja kaupunginhallituksen jäsen

Sari Sarkomaa (kok.), Helsingin kaupunginvaltuuston ja -hallituksen jäsen

Tarja Filatov (sd.), Hämeenlinnan kaupunginvaltuuston jäsen

Eeva-Johanna Eloranta (sd.), Turun kaupunginvaltuuston jäsen

Aki Lindén (sd.), Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valtuuston puheenjohtaja, Turun kaupunginvaltuuston jäsen

Hanna-Leena Mattila (kesk.), Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuutettu

Aino-Kaisa Pekonen (vas.), Riihimäen kaupunginvaltuuston jäsen, valtuuston 1. varapuheenjohtaja

Päivi Räsänen (kd.), Kanta-Hämeen hyvinvointialueen valtuutettu, Riihimäen kaupunginvaltuutettu

Reumarupattelu



Järjestöpäivät
2024



Ehdolle aluevaaleihin 2025?

Liikkeelle kannattaa lähteä pienestä. Monella hyvinvointialueella sisältöjen tekeminen on edelleen kesken, kaikki vaikuttaminen on kotiin päin.

Verkostoituminen oman hyvinvointialueen reumayhdistysten, muiden potilasjärjestöjen tai kenties liikuntajärjestöjen kanssa?

Tuokaa esiin **ratkaisuja**.



Järjestöpäivät
2024



Mikä on lähellä.fi?

- Helppokäyttöinen ja maksuton verkkopalvelu, joka kokoaa yhteen kolmannen sektorin järjestämän **toiminnan, tapahtumat ja vapaaehtoistyön mahdollisuudet.**
- Kuka tahansa voi etsiä omalla paikkakunnalla tai verkossa järjestettävää toimintaa ja tapahtumia.
- Tiedot välittyvät myös Palvelutietovarantoon (PTV).



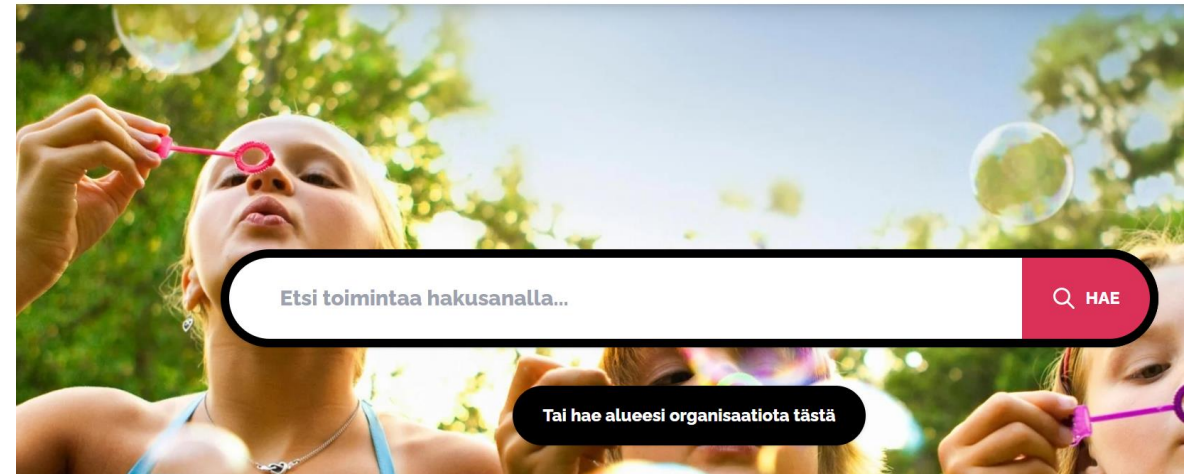
 lähellä.fi

Tukea ja apua

Harrastukset ja vapaa-aika

Vapaaehtoistoiminta

AAA



Kuva: lähellä.fi

Miten yhdistys hyötyy?

- Lisää näkyvyyttä - yhä useampi löytää tiedon yhdistyksen toiminnasta.
- Näkyvyyden myötä lisää osallistujia, jäseniä ja vapaaehtoisia!
- Voi olla hyötyä avustuksia haettaessa.
- Tutustu lähellä.fi-palveluun:
<https://www.lahella.fi/>
<https://hyte.fi/lahella-fi-palvelu/>
- Seuraava **lähellä.fi-yleisinfo** ti 14.5.2024
klo 17-18:30
<https://www.lahella.fi/infot-ja-koulutukset>



Järjestöpäivät
2024



Muista hyödyntää valmiit
materiaalit!

reumaliitto.fi > Yhdistyksille >
Jäsenistä huolehtiminen >
Yhdenvertaisuus

reumaliitto.fi > Meistä >
Vaikuttaminen



YHDISTYKSEN
VAIKUTTAMISOPAS



Maria Mattila

Vaikuttamistyön asiantuntija,
sosiaali- ja terveyspolitiikka

p. 044 768 0448
maria.mattila@reumaliitto.fi



Lopuksi

Kirjaa itsellesi ylös ainakin yksi asia,
jonka aiot viedä tästä työpajasta
terveisenä hallituksesi muille
toimijoille

KIITOS!

